

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre
Félévre
Negyedévre
Egy órára

Egyes szám ára 4 kr.

10 frt — kr.
5
2
1

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hónapban post. sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többes-
hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel.

Az anyaföld.

Mélyen lehangoló jelenségeket kell szemlélőnk. Azt látjuk ugyanis, hogy az anyaföld és a földműves között a régi összetartás szünőfélben van. Mintha a föld iránt való vonzódás ereje meggyöngült volna. Mintha a nemzet gyökere nem tapadna már olyan erővel az anyaföldhöz, mint régente. Mintha a magyar földműves gazdák nagy része szegyenlené, lenézné foglalkozását. Pedig a földművesnél, hacsak egy kevésbé is magabiró, nincs boldogabb ember a világon. Főlebbvaló nem bántja, alantás nem zaklatja, szabadságával önmaga rendelkezik. Vágvak nem emésztik, gazdasága, ha gyarapszik, örömet okoz neki.

És különös! A magyar nép fia arra törekszik, hogy vasuti bakter, irodaszolga, eljáró lehessen.

Ez a kivetkőződés után való vágyódás szüli azt a mozgalmat, amelytől félünk. Ezt ellensúlyozni kell. Az iskolának kevés eszköz áll rendelkezésére, de a mi megvan, azt fel kell használnia. Az iskola révén vissza kell, mert vissza lehet hívni a népet a természet ölébe. Már a gyermekbe bele kell oltani a természet iránti szeretetet s a szeretetet az örcgekben ápolni. Nagyon kevés volt az eddig, a mit ebben az irányban tettünk. Mert a természetrajznak a szobában való száraz kezelése a természetnek nem megkedvelésére, hanem megunására vezet.

A gazdasági irányban fejlesztendő

népiskola ebből a szempontból nevezetes intézmény, mely módot nyújt arra, hogy az iskolai munka egy része a szabadban végezhető.

De ha valaki a természet szépségeit másokkal meg akarja ismertetni, annak magának kell előbb tanulmányoznia a természetet, a mit az u. n. „tanfolyamok“ hallgatása csak kis mértékben tesz lehetővé.

A természet ismeréséhez nagy gyakorlat keil, azt pedig könyvből elsajátítani nem lehet. Az elméleti tudás egymagában olyan, mint az uszás a szárazon. Az egyszeri német tudósról mondják, hogy két kötetes munkát írt a kukoricáról és a mikor a szántóföldre kiment, a kukoricát meglátva, azt kérdezte: Micsoda növény ez?

Már a tanítóképzőknek kellene oda hatniok, hogy a tanulókból természetbarátokat neveljenek és őket a természet remekeinek kellő ismertetésére képesítsék. E végből megfigyeléseket kellene a növényekkel végezteni; teszem fel, figyeljék meg a határban a kiosztott különböző vetések állását a kikeléstől egész a learatásig, írják fel a megfigyeléseket hetenkint és számoljanak be a tanárnak. Az időjárás tanulmányozása szintén fontos, a zivatarok megfigyelése a mily szép, épp oly hasznos a gazdalkodó embernek. Ezeket a tanítók nem értik, mert nem tanulták gyakorlatilag; az elmélet itt célhoz nem vezet.

Mily megkapó pl. annak az egyszerű juhász embernek a biztossága,

melyet a csillagok elnevezésében, a szelek, esők jövendölésében tanusít.

Mily gyenge a legtanultabb fő ezen a téren egy ilyen tapasztalt koponya mellett!

A míg tehát a tanítók a képzőkben gyakorlati megfigyeléseket nem tesznek, addig gyakorlati jártasság híján maradnak és így nem impónálnak a természet fiának. De ha egyszer ott leszünk, hogy a tanítóképzés gyakorlatibbá válik, akkor mi is képesek leszünk a nép szemét a természet boldogító szépségeinek megnyitni és a por fiát az édes anyaföld iránt való fokozott szeretetre tanítani.

Magyarország a külföldön.

Valahányszor az állami költségvetés tárgyalás alá kerül a törvényhozás terében az osztrák-magyar monarchia külföldi képvisel te is vita tárgyat képezi.

Ezt a vitát ellenzéki oldalról kezdeményezik, a hol feltétlen jogszerűt látnak abban, hogy a monarchia külföldi képviselete nincs aképen szervezve, hogy abban Magyarország állami önállósága kidomborodjék, vagyis a külföld előtt mi képviseletünk nem olyan, hogy az a külön magyar állam-ságot kifejezésre tudná juttatni.

Ilyenkor a kormány az ellenzéki felszólalásokat rendszerint azzal üti el, hogy különféle moséket talál ki, s azzal hiteget, hogy de bizony a külföld csak tud mi rólunk, mint külön államról és emlegetik is Magyarországot ott, a hol csak lehet.

Előhozakodnak azzal az ismert, s immar közhelylyé vált mondással, hogy a monarchia külképviselete egyben Magyarország képvisele-

Menyecske-gondok.

(Monológ)

A »Debreczen« eredeti tárczája.

Írta: Dr. VÁRADY ÖDÖN.

(Csinosan, udvarias kényelemmel berendezett szoba. A pamlagon fiatal, nagyszerűen, de izlésesen öltözött nő ül, ki unottan olvas egy könyvet, majd leteszi izgatottan.) Nyolcz óra . . . s még nincs itt. Istenkém, milyen lassan halad ez az óra mutató. Nem hiába régi portéka, még a nagybácsim ajándékozta. De hát hol késhetik Lajos olyan sokáig. Máskor már itthon van, aztán leül mellém ide a kerevtré megcsókol.

(Felugrik) Igen, esókot ad s aztán kérdi (lagyan, behizelgőn) Nos, hogy mulatott az én kis aranyosom? Erre én a nyakába ugrom s felelem: Köszönöm, nagytudományu doktor uram, nagyon rosszu. Mert hát mivel mulathat egy ilyen magára hagyott kisasszony. Azok az unalmas boncztanok, anato mia, sebészeti, szemészeti művek, esupa ia, mia, olyan terpeszkedve hevernek a könyves polczon, hogy még. Erre ő ismét feleli:

— Így aranyos doktorném most hát hagyjuk azokat a csunya könyveket . . . (Szemet lesütí) S aztán el is hagyjuk.

Igazán, ha nem tudnám, hogy szeret a Lajos, feltekeny lennék. De hogy is ne, nőorvos, S aztan oly sok a szerelmes asszony. (Izgatottan feláll.) Ha elgondolom, hogy Tardiné, az én leánykori, de réám mindig irigykedő barátnémot ő gyógyítja.

Ki tudja? hiszen Tardiné, még szép és fiatal. Valami öreg tanácsoshoz ment nőül, a kinek egész udvarlasi képessége abban állott:

(Össze görbedve sejtítve). Hm, hm, hm, mily bajos nagysád, akár egy kinyit virá!

Oh, ha meggondolom, hogy barátném valószínűleg ott fekszik a kereveten, lábaccáit lóbálja, mikor bemegy hozzá Lajos, s megkérdi:

— Doktor ur, hogy nézek ki?

Per-se Lajos ilyenkor valószínűleg megjegyzi (meghajtra magát udvariasan) Pompásan. pompásan.

S aztán . . . ki tudja az aztant. Az a Lajos! Ki tudja, mire képes a kis alamuszi! A multkor is láttam, hogy hosszabban nézi Mariskát, az új szobaleányunkat, s mikor én kérdeztem, miért nézte ő tudományos arcot vágott (nevetve). Pompás, éppen itt van a czvikker, ezt orrára csapta s komolyan felelt ünnepi hangon.)

— Aranyosom, az orvosi tudomány tit-

kait megoldani, sok ember együttes munkája kényes. A hyperneologistikus chemia analphabetikus problémáinak digesticai superelgájának hatását akariam a leányon észlelni.

De megfelelttem én is a tudós doktor urnak (csintalanul nevet)

— Ugy, kedves doktorkám, miért nem észleled mind e szép tulajdonságokat az öreg szakacsnéén.

Ő aztán úgy oldotta meg a thémát (mosolyog) nem tagadom, — az én megelégedésemre is:

— Ne gondoldj semmi rosszat, te kis feltékeny.

Ej, csak beszélhetnék azokkal a tudós professor urakkal, majd megkérdezném tőlük, mi szükség van arra, hogy olyan nagyon megnézzenek a paczienseket. Vagy pedig meghagynám (parancsoló hangon) mindaddig, míg a nő orvos 55 évet be nem tölti, nőorvos ne lehessen.

De persze, azok az unalmas tudósok. Azok gyönyörűséggel beszélnek egy eltérő koponyáról, egy kialló fogról, magukon kívül vannak örömlükben, ha egy csontot látnak. A multkor meghívott magához Lajos valami magántanárt. A természetet adja elő. Az ebédnél mindig csak e körül folyt a vita. A leves el-

te is és a legelső külállam respektája is, a mikülönállamiságunkat.

Am azzal a kormány rendszerint adós marad, hogy a magyar államiság miképen jut ki fejezésre a külállamokkal való viszonylatokba és in specie a külön magyar érdek ily esetekben miképen érvényesül.

Mar pedig nekünk nem elég azt tudnunk hogy Magyarország külön államisága az egyes külállamokkal való viszonylatokban, forma szerűen miképen van rendezve, nekünk arra van szükségünk, hogy a külállamokkal való szerződési viszonyokban a mi külön jog ink mennyiben respektáltnak és Magyarország ilyen esetekben, mint külön szerződő fél szerepel-e, vagy pedig szerényen megvonul az összmonarkia köpenyegé mögött.

Tudni való dolog, hogy mi ily esetekben nem szereplünk, mint külön állam és nem is köt velünk szerződést egyetlen külföldi állam sem, tehát a magyar államiság, mint ilyen esetben a viszonylatokban egy általán nem tud érvényesülni.

Es ez mind csak azért történik, mert kormányaink nem bírnak elég érzékkel és bátorsággal ahhoz, hogy a külön magyar szempont védelmében a monarkia összerdekei mellett határozatos lépéseket tegyenek.

Mesékkal és üres ígéretesekkel a magyar államiság épületét a Külföldön nem építhetjük meg. Ehhez a műveltség államferfiúi bölcsesség, elszánt akarata, s a nemzeti érdek helyes felismerése és az a bátorság szükséges a melynek meg kell lenni minden élni akaró nemzetben és minden olyan állam férfijában, a ki ilyen életképes nemzetnek a vezető szerepet vállalja magára.

Sajnosan tapasztaljuk azonban évről-évre azt, hogy nálunk még magában a nemzetben sincs meg a politikai érettségnek és bátorságnak az a foka, mely feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a külön önálló állami lét minden biztosítékkal ellátsassék.

Magyarországon csak a független érzelmi polgárság és az ily érzelmi képviselők látják azt, külképviselőtünk nem csak hiányos és hatálytalan, hanem akkép van berendezve, hogy az minden más, de a külön magyar államiság védelmét sem képes nyújtani.

Mar pedig mi nem vagyunk sem gyar-

mat, sem tartomány, hanem önálló állam, a mely Ausztriával egy monarchiát képez ugyan közjogilag, de a külfölddel szemben való önállóságunkat ez a viszony nem ártalhatja.

Ep ezért, majd mikor ez a kérdés is nemsokára ismét a törvényhozás elé kerül, elvárjuk, hogy legalább ellenzéki oldalról erőlyesen fogják követelni e nemű jogviszonyunknak a nemzeti érdek szerinti való rendezését.

Ha sok az aranyunk.

Irtá: Gondy Károly.

Ugyan jó emberek mit panaszkodtok? Irótársaim ne fessétek oly megrázóan a nyomort; nincsen igazságotok, Csak nézzetek szét a világban: arany és aranyfűst járja mindennütt, azért hogy nem közvellenül körmöczi arany úti meg markunkat. Nekünk nem volna aranyunk, ha aranybányáink újra egygyel szaporodot?!

Arany csillog az új országház oszlopfőtől le a bokát átulla diszgombiáig. Arany kalász, Arany költő, Arany trombita; Arany jaradék, Arany igazság... mind ösmeri ki magyar!

A nemzeti bankok úgy anektt nélkül, kiki a maga szakalara uti laput kötöttek Merkur ezüst lábára. A költők is ráuntak a Hold és csillagok kölcsönzött fényére: arany legyeu a tolla, ha az arany galuskaról cikkeznek, vagy a fázánt találja. Ha a Föld lassan kihül és a Naprendszer már 450-ed részét vesztette energiájából: a Nap változatlan sugára teljesen bevalik a világ egyetembe. Sárga: sugar egyértelmű.

Mi akárhogy körmölünk, nem ösmerjük a sárga csikókat, melyek jobban ugranak, mint a talpas fa ló a sakkjátékban.

Most a sah a maga valóágában mozgott a főváros kőköcskain, örültek is neki a klubok. A Nap és oroszlan jegye aiat utazza be Európát.

Mint a mesében aranyfakad a nyomában. Most is egyre hull az arany eső, közben még gyemant harmat is cseppen a nagy urak mel-

ere is egész Danae kéjézzettel dől sztik melüket; féltő hogy még Perseust szülnék.

A sahnak nemesak az urakra van gondja, de mint a jó dajka a csecsemőre is nyomja aranyos csókját; gyengéd, daczara hogy a Nap és oroszlan van a czimereben. Nem hiába az oroszlan előtte áll a Napnak, a sah bátor ember: saját kezüleg pófozta fel a merénylőt, kinek nem kóta volt a kezében...

Nem áll hogy: a vasemberek teremtik a vaskorszakot. A vas kancellár Bismarck volt az első arany bank megalapítója; persze midőn már a franczian a milliard frankot bevasalta. A vaspánczéu argo hajó had is azért iparkodott Transzvaal-ba, hogy a világ első bankjának mihamarább aranyalapot teremtsen. Ha a Britt szigeten van az uralkodók kaszaja elszánczolja; na csodálkozunk, hogy dr. St-yn hiába kopogtatott az udvarosnál.

Hát legjobb is ha egyenesen az arany-nak tarunk és nem pocskéjuk a kész aranyainkat Boszniára. Sülvija édes, de nem valuta képes. Bismarck a lekvári, a berlini szerződésben, Auszriának szánta. A lekvár most kezd fóni és lehe, hogy mi etejük vele szájunkat; mi, kik kóstolába sem kerük.

Baros, a mi vas miniszterünk is azért döngette volna a Vsskaput, hogy az Arany szarvat megfoghassa, de úgy látszik, az aranyozott bőség szarva éppen aranyerben szened.

A történelemnek is vannak arany lapjai; de a mi egyiknek szín arany az a másiknak korom fekete. Vegre hogy is volna a világ sora, ha nem volna nek ellentétek; világosság a sötéttséggel nem váltakozna?!

Elaludt a lámpa sor; elhangzott az ének, a szó; vérré vált a tatar fogas: nem ámlok tovább mint a Pink-pilula reklám, hanem az aranycsiszolásra térek.

Debreczen város lakossága is támogatta a bürokratia ünnep fényét, midőn Simocffy polgármesterét 500 aláírással jegyzett aranykönyvvel megtisztelte. Gyermekkoromban szerepelt a nevem az iskolai aranykönyvben. Akkor nem magam, de tanárom irta belé nevemet és ha jól emlékszem, díj mentesen ért a kiütöttes. Most a becses nevek egytől-egyig meg lettek bélyegezve... így kívánja az ex offo tisztesség.

hült, a tészta szomorkodva állott az asztalon alig nyult hozzá.

Egyszerre bejön a szakácsnőm, a vastag Rézi. A tudós ur ránéz, hirtelen felugrik, oda szalad hozzá, általános bamulat. Hogyan, csak nem a szerelem. Oh dehogy a tudós csakhamar megadja a választ.

Eragadiatva szólt (utánna karjaival hadonázva). Ah, bravo, bravo, megvan, egy nő fekete sarga szemekkel. Hol a távirida? Azonnal megsürgönyzöm, pompás, az akadémiai tagság biztosítva van.

Rézi ijedtében elejtette a tálat, a tudós mosolyogva jegyezte meg:

— Oh, nem baj, nem baj, fekete sárga, fekete sárga...

Ebéd után az uram elment a betegeihez szétnézni.

Magam maradtam a tudós professzorral. Gondoltam, na most kipróbálom a jeles tudóst. Hát ha egyébb iránt is érdeklődik (nevet). Igazán érdek-s társalgás folyt köztünk.

— Uram, az ön tudományának a hive...
— Ah bocsánat, értekezésem: a trachoma különös tekintettel az idült szivbajokra, a szürke hályog vonatkozással a zápfogokra a...

— Én (félbeszakítva). De e mellett talán a szive is fogoly lett...

— Ő (bámulva). Ah, a sziv, igen, 4 kamara. Érdekes a vérkeringés. Parancsolja nagysád, megmagyarázom. Igen, ki, be, a vér mozgása a kamarákban, a szivhurok... Jaj Istenem, most is nevetek, ha rá gondolok.

Milyen különösek ezek a tudósok. Szegény Lajosom! nem kellett fél ékenykedned. Ott álltunk az arnyas szobában. Kellemes felhomály.

S ő lankadalanul magyarázott nekem a szemről. Hány hártája van, hogy bomlik fel, hogy törnek meg a sugarak...

(Az órára néz.) Fél kilencz! Még mindig nincs itt (szorongva). Talán bonczolt, a késsel megvágta magát, s vérezve nevemet sóhajta.

(Előveszi zsebkendőjét s könnyezve). Igen aldozata, martyrja lesz hivatásának. (Hirtelen feleszmél.) Vagy is mit mondtam én? Lajoskámhoz nem jönnek komoly betegek, kezdő orvos (felkaçzag) oh te bolond szerelmes asszony, mire nem gondoltál.

De mégis, hol késhetik anyyideig. Csak már tudnam az időt mivel eltölteni, Istenem, mennyire más volt vőlegény korában: Akkor egész napot ült mellettem s mikor tréfásan kérdeztem:

— Doktor ur, nem megy a betegekhez?

— Ő erre lelkesülve szavaltá epedő szemekkel bézvelem reám (utánozza lágyan, majd jobban belemélyedve) Édesem, a te körödben időzni nagyobb gyönyörűség nekem mindannél. Hadd a betegetek, majd meggyógyi ja őket az isteni jószág, (bevetve) az igaz, az többet ér a Lajos orvosságánál, mi élünk egymásnak, a te szemeidből olvasom egész üdvöségemet.

De máskor legalább megírja, hogy sürgösen elmegy. De most semmi levél. (Aggódva) Ugy van nem tudom leküzdeni aggodalmaim. Talán büetlen lett hozzám. Most is olvastam a regényekben ilyesféleit. Talán csak ámit, nem szeret (kipírulva) de bizony, majd megczibálnám akkor a haját.

Megmondta a mama (mutatja) Édes leányom, ha az urad más után jár, ne sajnald neki tetteg is megmutatni, hogy te vagy az ur a háznál. (A levegőben mutatja.)

Talán valami szép nőbe a kit kurált lett szerelmes. Ki gyógyította s aztán megszökött vele.

S ők mos' nevetnek engem, a kit olyan könnyen sikerült felültetniük. (Haragosan odamegy a kis íróasztalhoz hányjaveti a lapokat egyszerre felkiált). Nini, level, nekem szől.

Pompás! Talán valami titkos imádó. — Eppen jókor. Megmutatom Lajosnak, ha te ugy, én is ugy.

Nem maradunk egymásnak adósok. (Jobban szemügyre veszi e levelet) De hisz ez a Lajos írása felbontja, figyelemmel olvassa.)

Kedves Arankám!

«Meglépetést tartogattam számodra. Anyádát régen óhajtottad látni, én irtam neki titokban s ő ma este jön elébe mentem vasuthoz. Azért fecsegem ki mégis meglepetést, hogy ne aggdójjál a távollátémen.»

Csokol:

Lajos.

(Jó kedvvel körülánczolja a szobát) Oh mindjárt tudtam, hogy nem csalhat meg engem az en drága, aranyos doktorom. (Mégcsókolja a levelet.) De nem maradok adós. Mi is a kedvencz ételle? (Az ajtóhoz szalad es buzgalomma kiszól:)

— Szakácsne, ma estére készítsen még turós csuszát!

(A tükörhöz megy, megnézi magát.) De hogy is gondoltam olyan ostobaságokat.

(Dalolva bemegy.)

— Öt ezer polgár! mé a pusztában is sok, hát még egy arany fedel alatt! Nagy szó az Debreczenben, hol szivesebben adakoznak mint aláirnak! az idegen gyűjtők ezért szeretik városunkat felkeresni.

Azt hiszem ha ünnepelünk nem annyira a múlt, mint a jövő képe lebeg előttünk. A másodvirágzásu jubileumnak egyik fősarkpontja volt az ünnepelt azon kijelentése, hogy: egy új 25 év kezdetén is csak a régi nyomon haladna.

Szép az őszinteség, még szebb a következetesség, mely a jellem tisztaságára vall. Csak hogy e két arany tulajdon az akarat vas abroncsai nélkül elvesztik horderejüket, kivált ha folyton a határtalan jósággal karöltve járnak.

A mi polgármesterünk mindig jó ember hírében állott; hát nincsen is komoly ellensége. Azt mondják: ha jósága nem volna, máskep lenne; csupán jósága: a gat.

Ugyan kérem hát hova, meddig haladjunk? Talán már túl vagyunk a célzon sok tekintetben! . . . elég volna a haladásból: jó volna már az arany közep utra térni: Kovács és Simonffy között megállapodni. Hiszen nem a sok traktus, de a reudes házi koszt táplál.

Hová jutna a város, nagyságos polgármester, ha újra kölcset felvenne; ha csupa becsülethől szaporitáná a kaszarnyákat, a bérházakat és főkep a községi adót: ha megduplazzna az Arany csoda bikát, mely nem a városi akolban tenyészik, de egy konzorcium arany jászolához kötve, még mindig a város szénájá, rangatja.

Csak nem akarjuk Moltke arany mondását követni, hogy: nem a hadvezér de a tanító vezethet győzelemre! Iskola, iskola és iskola kellene, még egy par meg nemesedett grof mint Zichy Jenő és Pallfy János, hogy a Haza fényre, arany fényre derüljön.

A jóság magában gyenge bástya a hatalmaskodások ellen. Hiszen városunk municipiuma a legengedelkenyebb viasz báb az országban, autonómiáját, pedig végkép a sutba lökte, mit némi részben több eréllyességgel meg lehetett volna menteni a kormányzatekér saroglyájából.

A jóság olyan, mint a szélől megindított vasuti vonat, mi masinista nélkül neki iramodva veszélyes összeütközésre ad alkalmat; vagy csakugyan olyan mint a szinarany mit az aranyműves fel nem dolgozhat. Remeljük hogy közeli utod arany és erény jellemében sem csalatkozunk es a szükseges rez tartalmát is benne találjuk, sőt ha kell, kiűn egy keves rézgáliczot is találunk, ha orvosiasra szükség leend.

Ne panaszkodjunk ha sok az aranyunk.

Továbbá mi aláírott polgaroknak erős áhitünk hogy: a kitüntetett polgárnagy e másod jubileum emléket egy jeles alapítvánnyal fogja megörökíteni. Annal is inkább remeljük szive jóságának e fényes ténykedését; mert a város mar megelőzőleg egyik utcáját a Simonffy névvel tette az utókornak emlékeztetéssé. Amen.

Beszélő kő.

Irta: Balkányi Kálmán.

Debreczen okt. 22.

Ma egy aláírási ív kerül ki a sajtó alól s holnap már egy néhány száz embernek módja lesz így fakadni ki nagy méltatlankodásban: »Ugyan hagyjanak már békét az az örökös gyűjtéssel! Mintha az embernek nem volna egyebb baja, mint hogy a keservesen szerzett pénzt rég meghalt, el is feleltett ősök sarkába ölje.«

Hogy fognak ilyen kifakadások hallatszani: nagyon meglehet. De kérem, szeretettel kérem ezeket a nőket, ezeket a férfiakat, vegyék fel azt a gyűjtőívet, ha bosszusan földre dobták, — olvassák el, ha közönyösen siklott el felette tekintetük. Mert nem hiábavalóság,

a miről ott szó van, annak a gyűjtésnek a czéja, — s ezt meggyőződésből mondom — nemes czél, igaz czél, szent czél.

Azok a nyomdafestéktől nedves lapok el fogják mondani, hogy mi végre jöttek. Minden frazissal, egy kaptára huzott hazafias szólamokkal tisztában, világosabban beszélnek ezek a sorok, a főiskola egyik legtekintélyesebb egyesülete áll a mozgalom élén. A Magyar Irodalmi Tarsulat hívja föl Debreczen város közönségét, állítson maradandó emléket egyik legnagobb szülöttének, a haza nagy fiának, Fazekas Mihálynak pusztá, jeltelen sírja felé.

Idestova száz esztendeje, hogy Fazekas főhadnagy visszatért a francia háborúból szülővárosába Debreczenbe s itt véglegesen mektepedett. A pihenes fölkelte régi költőkedvet s 1804-ben megírta a Ludas Matyit.

Ludas Matyi (van-e ki e nevet nem ismeri?) eleven mulatságos története a magyar, a debreczeni paraszt ifju szívós akaratának, lelemenyességének. A földes ura megoapatja ártatlanul, jogos tulajdonában megkárostitja, felébred hat benne az igazság és bosszuallás érzete.

Megfogadja hogy három-zorában megfizet érte. Fogadását aztán megis állja s e furfangosan kieszt bosszuallás vakmerő végrehajtása, tárgya a Fazekas komikai elbeszéléseinek, melyet demokrata alapeszméje, népies felfogása, zamatos nyelve tett népszerűvé, marandandóvá.

Háromszor veri ezt kenden Ludas Matyi vissza! Így szól a vig eposz szálló igévé vált fogadása. Mintha költőjevel holta után a sors akart volna trefát üzni: ez a népmesei hármas szám ott szerepel emlékezetének legfontosabb momentumában.

Háromszor próbálnak lelkesedést önteni a közönségbe, háromszor kísérik meg elozlatni a közönyt. Tíz év óta háromszor indítanak propagandat Fazekas Mihály sarköve érdekében. Mindannyiszor hiába!

Hiszem, akarom hinni, hogy mind a háromszor a kezdeményezés gyengeségén, az izgatás tökéletlenségén múlt az eszme megvalósítása. Nem merék, nem akarok benne kétkedni, hogyha a debreczeni közönség tudatára ébred köteletségének nem fogja azt elmulasztani, tartozását teljesíteni fogja.

Mert ha elhunyt nagyjainknak, költőinknek kegyelettel tartozunk, ez a kegyelet elmulasztatlan köteletségé válik Debreczenben Fazekas iránt. Fazekasról szinte elmondhatjuk, hogy a legdebreczeni költő. Nem szeretném, ha félreérteneének. Legdebreczenibbnek mondjuk mert élete, egyénisége, irodalmi működése minden szálával Debreczenhez van fűzve, vele van összenőve, ahogy soha egy költő sem volt szülővárosával.

Debreczenben született, Debreczenben halt meg. E város öskollégiumában végezte tanulmányait s ennek a kollégiumnak adta később nagy botanikai munkáját, a Magyar Füveszkönyvet. Esküdt volt a városnál, pénztáros a kollégiumnál. A hasznávéhető, józan-gondolkodásu polgárnak mintaképe. A mikor a nagyerdei fürdőt tervezik: Fazekas Mihály hasznos utbaigazításokkal látja el a várost. Az inszurrekció alatt Debreczen felkelt seregének kapitánya. A héke éveiben pedig segít Beck Pálnak, Debreczen híres király biztosának, a füveszkert megalkotásában s annak első igazgatója. A híres Arkadia-perben városának igazát védte magával Kazinczyval szemben. Egyik-másik kötetményében pedig a debreczen vidéki pusztai életet festi olyan meseteriesen, hogy Csokonai legszebb darabjai közé beillenék.

Megannyi ok, mely első sorban bennünket debreczenieket kötelez Fazekas emlékének tisztelésében tartására.

Velenczében, a Riva degli Schiaen van egy szobor, a melyet derék polgarok, multjokon lelkesedéssel csüngő nobilek emelték a velenczei polgarerenyek örök emlékeztetőül.

Ehez hasonlóan Fazekas Mihály sarköve lesz az első alkalom, hogy Debreczen polgar-

sága kőbe véseti a maga dícsőségét. A legkivalóbb debreczeni civis emlékoszlópa a hagyományos debreczeni polgar erenyeknek lesz az örök emlékezte, a hazaszeretnek, a kötelesség lelkiismeretes teljesítésének s a szülővárosához való rendületlen ragaszkodásnak.

Ez a kő beszélni fog . . . Hatvan évvel ezelőtt Debreczen polgar-sága kezdett gyűjteni Csokonai Vitéz Mihály sarköve javára. Feljegyztek hogy a főiskola ifjusága ritka aldozatkészséggel vett részt a mozgalomban, mik az akkori vaskalapos tanári kar, mely a költőnek haló poraiban sem tudott megbocsátani — a gyűjtést be nem teltotta.

Ma hálistennek, más auspiciummokkal indul meg a gyűjtés Fazekas Mihály emlékére, Tanári jóakaratu támogatásától kísérve, a kollegiumi ifjuság vezeteti a mozgalmat, buzgósággal, bizalommal. Reméli, hogy a város polgarsága, Fazekas Mihály utódai méltók lesznek lelkesedésben, aldozatkészségben a régi Debreczenhez.

Színház és Zene.

A Schreyer nővérek hangversenye.

Szombaton este tartották meg a Schreyer nővérek a zenede disztermében fényesen sikerült hangversenyüket. Annak a kevés embernek, ki érdemesnek tartotta a hangversenyre felrandulni, a négy testvér remek játéka ritkaságba menő zenei élvezet nyújtott. Bizony szégyenere váik városunk intelligens közönségének, hogy ily hidegséget, nemtörődömséget tanusit a zene iránt. Mert ha fennem hirdetjük is, hogy a debreczeni intelligens közönség mindenkor lelkes híve, támogatója a művészetnek, a tegnapi délti hangverseny bebizonyítja, hogy ez állítás légből kapott üres frazisz.

A hölgyek művészi játéka megérdemelte volna, hogy minden zenebarát, mindenki, ki a művészetért lelkesedik, s annak fejlődését szíven hordja, a hangversenyen jelen legyen.

Haydn classikus vonós négyese nyitotta meg a műsort. Már a játék elején meggyőződött a közönség, hogy igazi művészekkel áll szemben; midőn pedig a quartett legszebb részlete, a piano s pianissimo veget ért, az elragadtatás hatalmas tapai jutalmazták a hölgyeket. Mesés összjátékukkal, érzéstelt, kifogástalan előadásukkal óriási hatást keltettek.

Schreyer Harriett szóló számai is tapsviherra ragadták a közönséget. Játéka remek. Technikája szép, könnyed érzéstelt, közvetlen előadása azok közé sorozzák, kik a hegedűművésznők között a vezérszerepre hivatnak.

Tetszett végre Schreyer Pau'a gordonka játéka. A magyar abrandot tüzzel, elevenességgel s ügyességgel adta elő.

Külön kiemelendő Schreyer Harry igazán művészi zongora játéka.

Ha nem is dicsekedhetünk Schreyerék anyagi, anoi fényesebb, nagyobb, impozansabb erkölcsi sikerrel.

hj.

Othelló. Szombaton este Othelló került színre. A szereplők Tanay kivételével a régiak voltak, így Othellót Komjathy Des démonát Fáy Flóra játszotta. Mindkettőjéről már volt alkalmunk e szerepben többször emlékezni, így most csak azt konstatáljuk, hogy az előadás menetét Tanay Jágója gyöngítette. Tanay és Jágó ez már csaknem ambíció túltengés. Maradjan a sajtó szerepkörében, ott virul számára a babér.

A muzsikai bankó.

(Kedeti népszimű dalokkal 4 felvonásban, írta dr. Arnhold Györköny Károly. Zenéjét szerzették Konti József és Barna Izso. Először adták Debreczenben október 21-én.)

Györkönyi Károly dr. népsziműve, melyet Komjathy igazgató tegnapi a mi színházunkban is bemutatt, a Népszínház pályá-

zatán annak idején dicsérete nyert. Ez volt az ajánló levele. Valljuk meg nem valami kitűnő ajánló levél ez. A Porzolt regime alatt kezd elveszíteni végképen hitelét minden, a mi a Népszínházzal áll kapcsolatban, így a közvélemény gyanakodással kénytelen fogadni nemcsak a híkeresnek ígérkező külföldi gyártmányokat, de mindazt a magyar dolgot, melyre a Népszínház nyomta rá pecsétjét.

A muzslai bankó is ezt igazolja. Vegtelen gyenge, naiv dolog, a melyben még a legobb akaratú bíráló sem tudja felfedezni az értéket. Még az az előnye sincs meg mivel például Géczy szokott dolgozni, a briliáns színpadi technika. Olyan alakokat visz a szerző a színpadra, a kik a holdban élhetnek, de nem köztünk. Egy filozofáló részeges csizmadia gazsága körül forog az egész darab, ki a piacon becselennek kiáltja jó tiszta lányát, csak azért, mert azt hiszi — bizonyosan nem tudja — hogy anyja mással szeretkezett. Ez hihetlensége mellett undorító, s a szerző szerencsétlen kezére, naivságára való. Ott van egy másik alak Szabó János gazda. Két fia van, Vincze és László. Lászlót gyűlöli, mert jó és nemes — nem okadatolja, massal a szerző — Vinczet szereti mert gaz, s képes mindenre. Mikor felfedezik előtte, hogy Vincze pénzt hamisított, még akkor is Lászlót bántja, azt okolja m i n d e n e r t. László szereti Serák csizmadia lányát, Viczet, kit Vincze szeretőjévé akar tenni. Meg indul a két szerelmes ellen az in rika, de oly ügyefogyottan, hogy a néző nem epyszer bosszankodni kénytelen. Vincze hogy Lászlót a leánytól elszakítsa, hamis pénzt gyárt (horrendum dictum!) Apjának negyvenezer forint értékű vagyona van, s neki egy vén részeges suszter megvesztegetésére ezeket kell hamisítani. Pedig ő maga se nem lump, se nem kártyás. Mennyi gyermekesség van ebben is! És ilyen a többi alak. Floris a kondás Vicza testvére, meg a cigány Juczi. Idétlen torz alakok, a minők népszínműben még nem szerepeltek.

A közönség meg is hozta az ítéletet. Kivéve a második felvonás utolsó jelenetét alig hangzott el taps, csak éppen a darabba szótt népdalok után.

Az előadás különben elég jó volt. F. Kállay Lujza (Vicza) megtett mindent, hogy a darabot megmentse. Nem rajta állott hogy nem sikerült. Galysai Paula egy magyar nótá elneklésével aratott tapsot. Ez volt az értékes szerepében. Környei (László) jeles elakítást produkált. Nemes méltósággal, kellő szenvedéllyel játszott. Bart há jó parasztgazda volt, Patáky pedig kiváló intrikus Vincze. Makray allandóan hülyének veszi úpszínmű szerepeit. Pedig ez a Floris éppen nem hülye. Szathmáry a plebános szerepében izlással, egyszerűséggel játszott. Sziklay a lehetetlen Serák suszter szerepében tett meg mindent megtehető. A darabot má megismétlik.

(s. b.)

Orfeum vagy színház? Tavaly történt, hogy a kassai színháznál a színpadról le és vissza integetések, enyelgések odáig fajultak, hogy a lapok erélyesen követelték a rendőrség beleavatkozását, a mire a botrányok meg is szűntek. Tegnep este ilyen fajta sületlen tréfa rontotta a színházi közönség jó izlését. Ugyanis egyohány fiatal uracs, a ki eltévesztette, hogy hol van, s orfeumban vagy korszmában képzelte magát, örökösen

beleordított a darabba, sőt később annyira mulatságosnak találták izléstelenségeket, hogy elkezdtek az előadó színészeket és színésznőket cukorral dobálni. Hogy a közönség piszszegett és megbotrunkozott, az őket legkevésbé sem zavarta, hanem nyugodtan üzték éretlen tréfákat az előadás végéig a közönség, a színészek s a jó izlés rovására Jó volna pedig az ilyen bőrökten nem férd gyerkőcökkel, nádpálca vagy nadrágszj segítségével megértetni, hogy mi a különbség a színház és orfeum között, mert úgy látszik, meg nem értek meg arra, hogy önmaguktól fel tudják fogni.

Debreczen és a vidéki színészet rendezése. Gróf Festetich Andor, a vidéki színészet országos felügyelője Nagyváradon a színházmegegyítő ünnepélyen a vidéki színészet állandósításáról értekezett Hoványi Gézával a nagyváradai színügyi bizottság elnökével, A beszélgetésnek Debreczenre vonatkozó részét a következőkben írjuk le:

— Mikor Festetich Andor gróf, a vidéki színészet országos felügyelője, Nagyváradon volt: már akkor beszéltem a tervezetről s k i f e j e z t e m ebbeli vélekedésemet, hogy helyeslem a beosztást, ha Nagyváradot nem Nyiregyházával, de Marmaros-Szigettel kötik össze. Nyiregyházat nem ismerem, de információ alapján jobban óhajtom a kapcsolatot Marmaros-Szigettel, mely erősebb és forgalmasabb központ: intelligens közönsége a szintársulatot nagyon szereti. Ez a változás a tervezetben pedig annál inkább keresztül v i h e t ő mert Debreczen szinigazgatója Komjáthy János, ugy nyilatkozott, hogy neki teljesen egyre megy, akár Marmaros-Szigettel kötik össze, akár Nyiregyházával. Komjáthy nyilatkozata mindenesetre érdekes. Kérdés azonban, hogy nem lesz-e veszedelm-s anyagi tekintetben ha a terv valóra válik?

Színházi műsor.

Hétfőn, október hó 22-én bérlet 18. sz.

»C» — másodsor: A muzslai bankó.

Kedden, október hó 23-án bérlet 19. sz.

»A» — Egytom gyógygye. Operette 3 felvonás.

Szerdán, október hó 24-én bérlet 20. sz.

»B» — Nebántsvirág. Operette 4 felvonás.

Csütörtökön, október hó 25-én bérlet 21. sz.

»C» — A baba. Operette 4 felvonás.

Pénteken, október hó 26-án bérlet 22. sz.

»A» — Figaró lakadalmá. Vigjáték 5 felvonásban.

Szombaton, október hó 27-én bérlet 23. sz.

»B» — A kaméliás hölgy. Színmű 5 felvonásban.

Vasárnap, október hó 28-án két előadás; délután 3 órakor félhályákkal: A csillag fia. Énekes legenda 5 képpen; este 7 és fél órakor rendez helyákkal, bérletszünetben: A csikós. Eredeti népszínmű 3 felv.

Debreczeni asszony öngyilkossága Nagyváradon.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, okt. 22.

A nagyváradai Félix fürdőben október 18-án nagy riadalmat okozott egy felfedezés. Valaki vizet akart meríteni a fürdő egyik felreosó kutjából és egyszerre rémült sikoltással szaladt el onnan.

Lenn ugyanis egy emberi alak hevert a kutban. Felhúzták a fenékről és rémülve látták, hogy egy asszonyi holttest.

Rögtön jelentést tettek a rendőrségnek, a honnan P a t á k y r. fogalmazó azonnal kiment, hogy megtartsa a vizsgálatot.

A vizsgálat kiderítette, hogy az ismeretlen asszony Várad-Velenczén váltott jegyet a fürdőbe s halála hajnali órákban történet.

Többet nem tudott meg a váradai rendőrség. Kutatott az egész városban, de hozzártatózóra nem akadt rá, Személyleírását a következőleg állapították meg:

Alacsony vaskos természetű, 60 év körül, haja ritkás őszes, fogai elég épek, arca ráncos. Ruházata: 1 drb. barna koczkás veres csikos szoknya, 1 drb. szürke nyakbavaló kendő, egy drb. fekete selyem rojtos fejkendő. A kut mellett találtak a most leirt ruhákat és egy fonott sarga kézi hosarat, melyben 1 korona 48 fillér pénz volt egy sarga bőrtárczában, továbbá egy üveg (fél literes) bennabor. az üvegen „Mihelfi és Kandeli” czég vignetája van. A hulán talált ruha 1 drb barna és ötöt piros ujjas, melynek ujja és nyaka fekete bársonnyal van díszítve, 1 fekete luszter szoknya, egy kávé barna, egy fehér alsó szoknya.

Különösebb ismertető jelei. A jobb szem hibás, a jobb mutató ujj nyomorék.

A mint ezt a személyleírást lapunk egyik munkatársa egy nagyváradai lapban olvasta, eszébe jutott, hogy pár nappal ezelőtt Lukács József csapókereti lakos a rendőrségen jart s panasolta, hogy testvére öz. Kabai Jánosné szül Lukács Zsuzsánna több mint egy hete eltűnt, s azóta hirt sem adott magáról.

A bűnügyi osztálynál Fehér r. biztos vett az esetről jelentést s a személyleírásban mint különös ismertető jel volt felemlítve, hogy a jobb szem me h i b a s, a jobb mutató u j j a n y o m o r é k.

A dologra figyelmeztette a rendőrséget, a mely viszont Lukács Józsefet értesítette s felolvasta előtte testvére pontos személyleírását.

Lukács a leirt nőben ráismert testvérét s szombaton éjjel átutazott Nagyváradra. — Nővérét már akkor eltemették, de a fényképéről, melyet a halotról készítettek, s ruháiról biztos tudomást szerzett arról, hogy az öngyilkos asszony Lukács Juliánna

A szerencsétlen asszony öngyilkosságának okát ő sem tudta megmondani. Valószínűleg elmezavarban követte el végzetes tettet.

A nagyváradai rendőrség az öngyilkos nő ruháit és fényképét átteszi a debreczeni rendőrséghez, a mely hivatalosan fogja konstataálni, a mi különben most már kétségtelen, hogy az öngyilkos Kabai Jánosné, Lukács Juliánna debreczeni asszony.

H I R E K.*** Elfogták az ondódi rablógyilkost.**

Több mint egy hete foglalkoztatla a debreczeni rendőrséget a szenzácziós gyilkosság, melynek áldozata S z i l á g y i István ondódi tanyagazda. A szerencsétlen ember holttestét a gyilkosság után három nappal találták meg a tanyán a szenaboglyábau, Valaki fejszével verte agyon, s miután elszedett róla minden értékes dolgot, elmenekült. A gyilkosságot a tett utána csak 3 napra fedték fel, így a gazembernek ideje volt elmenekülni. A debreczeni rendőrség bűnügyi osztálya nagy erélylyel folytatta a nyomozást. A bűnös személyleírását sikerült megkeríteni, melynek nyomán megállapították, hogy a bűnös nem más mint K i s T ő t h János napszámos ember. Elfogatására S z ó c s Lajos r. biztos volt kiküldve, ki előbb Mező-Csáthón, majd Miskolczon nyomozta. A nyomozás eredményes volt Kis Tóth János tegnep délelőtt Miskolczon kézrekerült s ma már a miskolczi királyi törvényszék börtönében ül. Nehány nap múlva fedezet mellett Debreczenbe kiserik, s ítéletet

a debreczeni esküdtbíróóság mond majd fejtette.

*** Wlassics miniszter a debreczeni tanárokhoz.** Arra az üdvözlő sürgönyre, a melyet a debreczeni tanári kör intézett a közoktatási kormányhoz az 1901. évi kedvező költségvetés alkalmából, Wlassics miniszter a következő megleghangu levélben válaszolt Dóczi Imrénnek, a debreczeni tanári kör elnökének:

Budapest 1900. okt. 18.

Igen tisztelt elnök ur!

Vettem becses, távirati üdvözlőjüket a melylyel rólam közgyűlésük a kalmával megemlékeztek. Fogadja elnök ur és a tisztelt Tanári kör őszinte köszönetemet a szíves megemlékezésért s legyenek az urak meggyőződve, hogy mint a jövő évi költségvetés előirányzatakor tettem, úgy szívemen fogom viselni minden más akalemmal is a közepiskolai tanárság sorsát.

Kiváló tisztelettel

Wlassics.

*** Az ev. ref. egyház gazd. bizottság ülése.** A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottság által 1900. év október hó 22-én d. u. 3 órákor az egyház tanácstermében ülést fog tartani. Targyak: folyó ügyek.

*** Újabb alapítvány a protestáns egyetem (bölcseleti fakultás) javára.** Dr. Biharai Mór budapesti ügyvéd a főiskolánkkal kapcsolatosan állítandó bölcseleti fakultás javára a kollegiumi pénztárba okt. 15-én 1000 korona küldött be. Vajha a jószívű adakozó szép példaadása serkentgetné közönségünket újabb adományok letesítésére, különösen pedig a kötelezett alapítványok tényleges befizetésére.

*** A földmivelésügyi miniszter Debreczenhez.** Két vasos kötetet kapott Debreczenvarosa tegnap. A földmivelésügyi miniszter küldte meg a világ gabonaterméséről szóló vastag statisztikai kimutatást és a Magyarország és Ausztria közötti állatforgalom szabályozására vonatkozó rendelkezést.

*** Követésre méltó példa.** L a c z k a László helybeli polgár a kir. törvényszék által részére négy napi esküdti szolgálattal kiutalt 16 korona napidiját dr. Ujlaki Hugó ügyvéd utján hozzánk küldte be a Debreczenben felállítandó Kossuth szobor javára. — A derék polgár e bazafias cselekedete annál elismerésemelölbb, mert remélhető, hogy nem mes példája az esküdt urak körében vizsgálógot fog kelteni. Az összegzett rendeltetési helyére juttatjuk.

*** Tűz a szomszédban.** H.-Böszörményből írják: Orási kart okozott 14-én hajnalban a tűz. Tatár József tanítónak leégett hadházi szállótelepén levő háza és istállója. Beégett az összes felszerelés akkor, midőn Tatár és családja is kiút volt. Csoda hogy emberben kár nem esett. A tetők biztosítva voltak, de a nem biztosított kár is tömérdek. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

*** A rovott multuak.** Egy éthordó, egy csapos, meg egy lábtyúvirtuóz állott ma a rendőrkapitány előtt.

Éjszakai csendhaborítással vádolták őket. A kapitány sorra kérde a nevüket és a polgári állásukat.

— Hat ön micsoda? — fordul az éthordóhoz.

— Az éthordó előkelően kidülleszt a mellét és büszkén mondja:

— Kérem en uri ember vagyok. — A keze eközben úgy evez a levegőben, mintha hat tányér teher volna rajta.

— Volt e már börtönte?

— Egyszer d a n o l a s é r t.

— Hat maga? — kérde a lábtyúvirtuózt.

— Egyszer — szól ez — l o v a g l á s é r t.

A kapitány csodálkozva a fejét rázza.

— Hat maga csapos, miért volt börtönte?

— Azért, kérem szépen, mert tánczoltam.

— De hiszen azért — fakad ki türelmetlenül a kapitány, senkit sem szokas megbüntetni.

— De én a Koronában tánczoltam.

— Ott is szabad.

— De onnan hazamentem.

— Azt meg éppen szabad.

— Az uton találkoztam egy legénynyel és egy kicsit megsimogattam, de úgy, hogy majd belehalt.

— No ezt aztán már megértette a kapitány.

*** Polgári asztaltársaság.** Dreher sör-csarnok. Igazán szép és követésre méltó példával járt elől a polgári asztaltársaság mikor nem varta be a zord téli hideg napokat és már szombat este tizenhat szegény iskolás gyermeket látott el teljes téli ruhazattal.

Öröm volt nézni a kis apróságokat, hogy ragyogott arcuk mikor az asztaltársaság nő tagjai gondos anyákként tőlőtől talpig öltöztetni keztek.

Most már ők sem fognak dideregni, egyforma jó meleg ruhájuk van a gazdag szülők gyermekeivel. Hat meg mikor asztalhoz ültettek a kis honpolgárokat vot csak öröm és dicséret erte. Markus Jenő és Tibanyi János nraknak, kik az apróságok megvendégelését díj nélkül vállalták magukra, de dicséret az asztaltársaság minden tagjának kik anyai szeretettel, anyai gondnal veszik körül e gyermekeket.

Különös dicséret illeti meg Polster Adolf ev. ref. tanító urat, ki a kis Czerovszky Lászlót, egy a sziveket megható, szép köszönő beszédre kioktatta.

Ehellenben nem hallgathatjuk el megütközötnek a meghívott római katolikus, református és izraelita tanítókat azon az egész asztaltársaságot kinosan érintő eljárásuk fellett, hogy nem jöttek el, de elmaradásukat kimenteni sem tartották érdemesnek.

Tanító urak ez nem szép dolog! Az asztaltársaság jegyzőkönyve hangos szavakban ítélte el Önöket!

Mikor egy kis társaság fillérekéből összegyűjtött tőkéjéből tizenkét felekezet különbség nélküli gyermeket lát el jó teli melegruhával talán mégis csak illelnek a jötekonyság ilyen gyakorlásnál ott lenni! Hiszen ez a tizenkét gyermek nevelése az Önök kezében van és e tizenkét gyermek úgy örülni volna, ha tanítóik őket új ruhában latják.

*** Hajdumegye állategészségügye.** — Hajdumegye területén az elmúlt heten a következő állatbetegségek fordultak elő.

Juhhimlő: Hajdu-szoboszló v. 1. pl

Rüchör: Hajdu-Nanas v. 1. p.

Sertésvész: balmaz-Ujvárosi j. Balmaz-Ujváros 5 u., Felő-Józs. 1 u., Mike-Pércs. 1 u., nádudvari j. Földes 43. u., Nádudvar 18 u., Hajdu-Nanas 2 u.

*** A polgármester emléktárgyai.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester jubileumára készült emlék tárgyak pár napig láthatók Zador Lajos kereskedése kirakbtában.

A két album magyar stylben Davidházy Kálmán könyvkötő és díszműves terve szerint az ő műhelyében készült s valóban megörödemli a megtekintést, mert minden része helybeli iparosok munkája. Végre elértük azt, hogy nem kell mindenért Bécsbe, vagy külföldre menni. Ambíciózus iparosok, kik munkáikkal igyekeznek művészetet elérni s a hazai iparpártolás ügyét önkénytelenül is felébresztik a közönségben, mert elvégre is, ha helybeli iparostól megkaphatja szükségelt cikkeit szépen elkészítve s jutányos áron, nem fog máshová menni s pártolni fogja a hazai ipart.

A városi tisztviselők arckép alabama magyar stílyű seábadkézi bőrvészet. közepen bőr mozaik munkáyat. Edebreczen város czimere — Davidházy Kálmán terve és munkája. A belső címlapot tervezte és rajzolta Kleinfelér Keroly

czim és cz. merfestő. A város közönségének felirata szintén Davidházy Kálmán terve után készült magyar stílyű munka. A vas szegleteket és zart készítette: Piróss Bela műlakatos. A középrészt a városi és Simonffy-cimer foglalja el Ezt Tóth András, szobrász, mintazta. Ércbe öntötte Szegedi Lajos rézöntő. — Tóth András itt is szép munkát alkotott. A felirat szövegét rajzolta Zelingere Ede czim és cz. merfestő.

*** Próba morzsolás.** Megemlékeztünk arról, hogy Stein H. David ismert nevű debreczeni mérnök új szerkezetű kukoriczamorzsoló gépet talált fel. A feltaláló mérnök szabadalmozott találmányát tegnap mutatta be. A próba morzsolás iránt városunk gazdálkodói érdeklődtek és az új szerkezetű morzsoló gépről a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak, többen pedig megrendeleseket is tettek. Az új találmánynak az eddig használt morzsoló gépekkel szemben, igen sokat érdeklőnei: 1. A morzsológép s kukoricza csövekről a szemet teljesen letisztítja, mi által azon napszamosok, kik eddig a csöveken maradt szemek utánmorzsolására voltak alkalmazva megtakaríthatók. 2. A gép olcsóbb mint az eddigi tökéletlen szerkezetűek. 3. Az eddig elő fordult számtalan baleset teljesen ki van zárva.

*** Sikerült dalestély.** Ez a czim illeti meg a Debreczeni Munkás Dalegylet szombat esti mulatságát, mert a változatos műsor minden száma pompásan bevált. Az egylet vázlatos történetéből, melyet Horkay L. elnök olvasott fel, látható, hogy 10 évi fennállása alatt igazán raszolgalt a munkás névre, úgy hogy ma egyike az ország számottevő dalegyleteinek, bar anyagi izmosodása nem tarthatott lépést az erkölcsi sikerekkel. A program pontjai közül külön is telemlítjük Osváth Gyul bariton-szólóját, ki Keler Sándor két eredeti dalt adta elő általános tetszés mellett; a halás közönség őt is, a szerzőt is többször kitapsolta. Garay Ármán humoros szabad előadása, Schnell Emma népdalai és Varga László szavalata meg kenyesebb ízű közönség előtt is kivívtak volna a méltó elismerést. Ha meg hozzá vesszük ezekhez a dalárda enek számait, a Veres Tóni gyujtó hatású zenéjét s az igen szép számmal megjelent többi dalegylet tagjai ak szinte tünneti rokonszenvet: el kell ismerünk, hogy a Munkás Dalegylet egy újabb szép levéllel gyarapította baberkoszoruját.

*** Lóhust a népek.** Egy vidéki nagyobb városban lómeszarszokat állítanak fel. Alapos a remény, hogy ezt a különös tervet halva, sokan fognak gunyos mosolygások között felkiáltani, hogy mi szükség van erre a furcsaságra. Pedig ez a terv a lehető legkomolyabb formában merült fel éppen az illető város állatvédő-egyesülete gyűlésen és a gunyos mosolyok a csel veeredménye szempontjából alighanem gyszermindenkorra tárgyiatlanok lesznek. — Épen a nagymervű állatkinzások adtak meg az eszmét arra, hogy a felállítandó lómeszarszék terve megérjen. Siker esetén — azt hisszük — nemcsak hogy az állatkinzások fognak tetemesen csökkenni, hanem a szegényebb néposztály a proletárság helyzete is javulni fog s a magára bagyatott proletáriátus ezen a réven, valamivel kevésbé lesz az inszégnek kiszolgáltatva, mint eddig.

*** Felhívás.** Az 1900—1901. iskolai évi teli tanfolyamon az ács és lómives tanoncok oktatását a folyó évi november hó 1-én a pacsirta-utcai fiúiskolában megkezdjük; e naptól kezdve a mulasztók névsorát az iparhatóságához beterjesztjük. Felkérem azért a helybeli ács és kőműves mester urakat, hogy az iparos tanonciskolába már bejegyzett tanoncaikat e naptól fogva az oktatásra kijelölt napokon a tanonciskolába pontosan elküldjék; az új, még be nem iratkozott tanoncoknak pedig tegyék kötelességükké, hogy beiratkozás végett a Barcsay-háznál az igaz-

gatói irodában október 22-től november 1-ig terjedő idő alatt okvetlen jelentkezzenek. Az iroda hétköznapokon esténként 6 órától 8-ig van nyitva. Az iparos tanonciskola igazgatósága.

Husz évi szenvedés és küzdelem.

Küzdeni a sors és a csapások ellen néhez, de küzdeni a testi fájdalommal husz éven át, a legborzasztóbb kín és a létező legnagyobb és leginkább gyöngítő szenvedés. Végül len sokan szenvednek így és igazán csodálatos, hogy még akad ily körülmények között olyan energia, a melyről itt megemlékezünk. Wonder Mari asszony Bécsből (Kimbergerstrasse 43.) csodálatos példát nyújt a szenvedés ellen kifejtett elhatározásról. Levele a legmegkapóbb bizonyítéka a bátorságnak és az elkövettségnek.

Boldog vagyok — írja, — hogy felhatalomozhatom ez alkalmat, hogy a Pink-pilulák jószágáról a reám gyakorolt bámulatos hatásáról nyilatkozhatom. Huszonegy év óta borzasztó főfajaskan és idegbajban szenvedtem, melytől nem tudtam szabadulni. Gyakran elázt a lélegzetem s oly heves szívdobogásom volt és oly gyöngye lettem, hogy a felgyógyuláshoz semmi reményem se volt, jöhetett sokféle módját megkísérlettem. A véletlen, egyik barátom által néhány doboz Pink-pilulához juttatott és bár már semmiben se bíztam, használtam a pilulát. Az eredmény nemsokára bebizonyította jószágukat, mert lelkesmeretes használat után, ily hosszúságú szenvedés után teljes gyógyulást éreztem. Mindenkinnek ajánlom a pilulákat és önt felhatalmazom levelem közlésére.

A Pink-pilula az idegek legjobb helyreállítója, a vér leghatalmasabb előállítója; meggyógyítja, mint számtalan példa bizonyítja a verszegénységet, idegességet, a reumát, a neurastheniát és minden gyöngeséget.

Kapható minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi fővárosban **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest Király utca 12.** doboza 1 frt. 75 kr. vagy 6 doboz 9 frt.

Szerkesztői üzenet.

Sebestyén Béla urnak H.-Böszörmény. Új kötetét nem kaptuk meg, csupán levelező lapját. Így ismertetést nem közölhetünk.

CSARNOK.

Egető Rézi.

— Regény —

Kürz Alice német eredetije után.

K. Paál István.

Folytatás.

Korlátozó törvények kijátszása, orvadászat, csempészet s a minden tekintet nélküli önvédelem a kormány közegeivel szemben, ez ősi fejedelmi haz iránt érzett, vele született szeretet ellenere is. gyakran fordultak elé, nem különben a személyes bosszúnak több tényleges nyilvánításai.

Rezi atyjának, ki orvadászatot üzött, vádlója akadt. Alig üttette a faszabott büntetést: a vádaskodó paraszt-Judásnak a házat felgyújtotta.

Gyújtogatónak a paraszt nem igen könnyen bocsát meg: most egy miatt az egész falu veszedelembé jutott; de ennél úgy felig-

meddig szemet hunytak, annál inkább, mert a vádaskodónak csak is a csúre esett a lángok martalékává... nemcsak, de szinte még pártját fogták az orvadásznak, ki különben letartóztatása után bűnét nem is tagadta.

A karos vádaskodó kíváncsított Amerikába; tanácsa eladatott és újra felépített, így a kis faluban, hol az ilyen események nem gyakoriak, az egész esemény feledésbe ment s csak két sz-mével mindég a távolba fűrkész kis arva gyermekének sajátoságos vörös hajszíne miatt adták nevéhez az „Egető” jelzőt. Az arva Heitzinger Monikától tudta meg, hogy mikép jutott e névhez, ki azt egész kíméletlen nyíltsággal mesélte el neki.

A szerencsés körülmények között felölt s elkenyézett gazdag leánynál hiányzott, a nem ritka az egyszerű parasztkoál is meglevő szívjóság.

Rezi bu és gondnokküli: ifju életének paradicsoma, ezen naptól kezdve be volt csukva. Most már tudta, hogy miért hívják őt „Egető”-nek. Mentől idősebb lett, mentől inkább megtudta a jót a rossztól különbözőket és mentől inkább feltudta atya büneinek súlyát fogai: annál gyöngöttebbé vált, az a gyakran talán nem is észlelősen oda vetett név... annál szemérmesebben került az embereket.

A családi közös élet szentföldjébe való gyökerezés — valódi szeretet és gondos apolas nélkül nőtt fel, mint a na sugarat nélkülöző növény vadhajásai, melyek akadály nélkül terjeszkedhetnek a szirmok körül. A sok rossz tulajdonságok, melyeket sokan, de különösen Monika róla elmondott u. m. lustaság, ingerlékeny eg, makacsság, zarkozottság, részben nem is hiányoztak nála és legkiváló az apja miatt; nem igen volt az egyetlen parázsgazdak kívül más, ki nyajas lett volna vele szemben: de ő volt aztan az egyedüli is, ki iránt Rezi s kevesebb tudott durva lenni.

És ezen lánynál vesztette szívét a keresztutú parasztagada fia; de itt is ingatag és engedékeny jellege miatt, nem talált meghallgatásra. Minden gondolata a hazban, az istállóban, a mezai munkánál, hol az estő beres szerepet vitte, folyton Rézivel foglalkozott. Az öreg nem is sejtette, hogy jámbor és mindég engedelmes bánál mily kellemetlen és ellenkező erelmeket keltett föl szavaival. Pipára gyújtott és mialatt a dohány kékel ő füstfelhője, nagy izmos alakja körül gombolyodott, tervét mind erősebbre szövődtek.

Fia és a gazdag Heitzinger Monika, hogy egy pár legyen, ez bizonyos.

Toni atyját, kinek gondolatai szavakban kezdének kifejezést nyerni, nem haborgatta, csak némán hallgatta. Meggondolta, hogy a nyílt ellentmondás, vagy tisztességes vonakodás is, rögtön kellemetlen fellepést idézhetne elő, anélkül, hogy az által valami jót remélhetne; meg saját magának sem merte atya haragjától való felelmet bevallani; remélt es várt az időtől; de különben még azt sem tudta, hogy Rezi, az a különös teremtes, vajjon érez-e valamely vonalmat hozzá.

Nem... Valójában jobb volt most még varni s az apát makacscsa nem tenni. Kedvetlenül, magava meghasonlott, még is rögtön határozott sorsa állapota felett.

Kellemetlen nangulatok között, ebéd után — mert épen katolikus nép volt, neki iudult a falu feletti hegyerinczen elvonuló szeles tekervényes országutnak. Megigérte atyjának, hogy később a kocsmán felkeresi: de most, egy darab ideig magánosságra volt szüksége. A levegő enyhe langyos volt, mint a csak a pár nap előtti hóvizatar, a közeledő tavasz e öjegyzésére szánt kétségbe esett kísérlet lett volna.

Az ut mindkét felőli árkában az olvadózó hó felgyülemléttése csergedezett. A fe-

her hegyhalmok kezdtek fényüket veszíteni és mind öszszebb-öszszebb roskadtak. Az ut egy kanyarulatától Toni lépteiket vélt hallani... megfordul és Rézi kemény, de sugár alakja tűnök fel előtte... baladt felfelé, mint a ki sem jobbra sem balra nem vigyázkodva, csak is a tovább haladással törődik.

— Rézi! mit művelsz te itt az ország-uton egyedül — megszóditja Toni halkan.

Rezi az ismert hang hallattára felriad s megáll. Arcza halvány, zavart; haja ziláltnan kendikal ki a sötét kendő alól; egész testében megremegek.

Toni a lány kezét megfogja.

— Rézi!... a megváltó nevére kérek, mondd: mi történt, hová akarsz menni?

— Tudom is én Tóni? megyek a nagyvilágba — messze... mentől messzebb azon háztól — oda lett.

Rezi szemei szikráztak, égő ajkai reszketek.

A leányzó ezen meglepő szépségét Toni eddig sohasem vette észre. Egy meleg, még sohasem ezert raskódás, minden vérét ereibe kergette; eddig oly nyugodt arcza megeléskült, gyenge kissé hajlott alakja kiegyenesedte.

— Mi történt? — kérde még egyszer. Rézi eleresztí kezét és gyanakvó tekintetével végig mérve kérdé: Nemde Toni, te Monikát szereted?

Az ifju megrázta fejét s a hirtelen fellobbanó szenvedély hangját majdnem elfojtotta.

— Téged, egyedül téged szeretlek Rézi!

Rezi az őt átölelni készülő kezét fogcsikoritva, szikrázó szemekkel lökte félre.

— Lassan-lassan! vagy tán azt hiszed, csak kezdetet kell kinyújtatnod, hogy nyakadha boruljak, vagy gunyóldhatsz velem, azért mert cseléd — mert az „Egető Rézi vagyok?”

— Nem volt meg téged sensi Rézi es én legkevésbé. Én nem kérdezem, hogy Atyádnak mi volt a büne... Ő e földön megbűnhődött. Isten megbocsát neki, mert ő kibívtott, ingereltetett cselekedetének elkövetésére. Ezen te most ne bánkódj, mond el inkább mi üzött el a majorból? ... mondj el mindent Rézi, te nem hiszed mennyire szeretlek tégedet.

Ily keserű megalázás után, talán az ifjunak barátságos magaviselete, talán, mert a sajongó embéri szív örömmel ragadja meg a feléje nyújtott jobbot, vagy mert talán utokban ősi szüretelt, — felbatoritom, Tóni nyakába borult s forró sápadt ajkát ennek keblére rejtte.

Ez a meglepetés mámorában es túlaradt boldogságában, száját, szemét, haját összevissza csokola. arcza föl könnyeit letörle, mit a lány ellenvetés nélkül tűrt.

Zavartan, öszszefüggés nélkül, a nyajaszkodásoktól meg-megszakítva beszéde el, hogy mi történt és mi kergette őt világgá... A régi dolgok voltak.

Rezi, ki egy kis é feledékeny volt s inkább a maga dolgai után látott, Monika egyik intézkedését el feledte teljesíteni. Ez zsörtölődött... Rózi durczason feleselt, mire indulatos gyalazkodások és szenvedélyes visszavágások következtek s mindez Monika által a heveskedő cseledeknek adott pofonnal végződött.

Rezi mindezt — anélkül — hogy magát védelmezné, vagy jobbnak igyekeznék feltüntetni mint a milyen valójában volt — a mint megtörtént — hiven adta elő; mire az ifju még nagyobb vonzódást érzett iránta. Gyöngéden vigasztalva kérte, hogy térjen vissza s maradjon meg szolgálatában addig, míg ő egy jobb helyről nem gondoskodik.

A vad Rézi könnyeit letörölte s midőn hallá az ifjunak iránta való szeretetének nyilvánítását, arcza a megtisztulás fénye árasztotta el.

Selyem Blousok 2 frt 40 krtól

6

feljebb! — 14 meter, postabér és vámmmentesen szállítva! Minták kiválasztásra, nem különben fekete, fehér és színes, Henneberg-Selyem blousok és ruhakra alka mas. 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkiut.

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik!

Henneberg G. selyemgyáros, Zürichben.
Cs. és kir. udvari-szállító.

Rég eltávozott Rezi s engedelmesen az elhalt Heintzinger majorba visszatér; míg az ott maradt Tóni keblében és fejében a vér csak amugy lüktetett.

Ha a keresztuti parasztagda a sok diskurzus és a még több tyroli bortól annyira felhevült, nincs, bizonyára valamit még is csak észre vett volna az ő Tóniján, mikor ez a kocsmában őt felkereste.

Nagyon elbizakodottnak látszott az öreg, mintha egy terve sem maradhatna siker nélkül... a dazdag Heintzinger tele ladját már fia birtokában látta; míg a másik — a fiu — a kedves, n. mnág csókkal elaraszott ajkakra gondolt és azon órára, mely sziveinek meg hasonlósát oly gyorsan eloszlata s meg mutatta, hogy neki Monika vagyonával együtt nem kellene, míg a megvetett Rézit... az «Egető Rézit», a feyencz lányát igazán szereti.

Folyt. köv.

Fekete selyemszövetek

rendkívül nagy választékban felelősséggel a tartósságáért, nemkülönb. fehér és színes selyem szövetek minden fajban.

Csak elsőrendű gyártmány a legolcsóbb nagybani árakhoz méter vagy végszámra, magánfeleknek postadíj és vanmentes szétküldés. Ezernyi elismerő levél. Mintak bérmentve. Schweicha kétszeres bélyeg szükséges.

Union selyemszövőgyár
Adolf Grieder & Co Zürich (Schweicz.)
kir. udv. szállítók. (1)

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátözsde.

okt. 22.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Baza	kilo	Ár 100 klg.		100 kilogramm ára
		frtől	frtíg	
Tiszavidéki	76	7.35	7.60	80
"	77	7.45	7.50	81
"	78	7.60	7.60	82
Fehérmegyei	79	7.65	7.70	81
"	76	7.85	7.65	80
"	77	7.45	7.75	81
"	78	7.60	7.90	82
Pestvidéki	79	7.70	08	81
"	76	7.10	7.15	80
"	77	7.80	7.25	81
Bánsági	78	7.45	7.30	82
"	79	7.35	7.45	81
"	76	7.40	07.50	80
Bácskai	77	7.55	7.25	81
"	78	0	0	82
"	79	0	0	81

	Min. hekt.-ben	Arkilogram
Ruzs elsőrendű	uj 70-72	6.75 6.95
" másodrendű	uj	6.70 6.80
Árpa takarmánynak	60-62	5.90 6.10
" égetni való	62-64	5.50 5.80
" scrfőzdei	64-66	0. 0.00
Zab	39-41	5.30 5.50
Tengeri bánsági	uj	6.40 6.50
" más nemű	uj	0.00 0.00
Repce bánsági	uj	13.50 14.00
Köles	uj	5.70 5.80

Sertés vásár.

Kőbányai sertés piac. okt. 22. Magyar elsőrendű Öreg nehéz (paronkint 400 kgm felüli) — kr. Közép p. kint 300-340 kg. sulyban — kr. 320 kilog sulyban Fialat nehéz (paronkint 320 kg. 96-98 kr. Fialat könnyű paronkint 250 kg. sulyban 98-99 krig. Szerbiai: Nehéz p. kint 260 kg. sulyban 95-96 krig.

Sertés létszám: 1900. évi okt. hó 20. napján volt készlet 370 54 darab, okt. 19. felhajtott 686 drb. 1900 okt. 10 én elszállított 742 drb. okt. 22-ára maradt 37054 drb.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér. azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Fényképészeti cikkek

gyári árban kaphatók nagyválasztékban. Amateur urak részére a sötét kamra rendelkezésre áll. **Halász**, fényképész Piac-u. 81.

Prelovsky András férfi szabó

Debreczen, Kossuth-u. Van szerencsém tudatni, hogy az őszi és téli idényre bevásárolt gyapjuszövet újonságaim megérkeztek. Hazafias kötelességem tudatában bevásárlásomnál a leggyorsabb sulyt a hazai gyártmányokra fektettem ugyan, de mind a mellett az eddig is keresett angol készítményekből is nagyválasztékú készlet felett rendelkezem. Elvonom a régi vagyis a legjobb anyagból csinos szabású öltözéket olcsó árban szolgáltni.

Kis üzletbe alkalmas boltberendezés olcsón eladó. Eötvös-u. 11.

Eladó ház. Boldogfalva-utca 3-ik sz. ház családi viszonyok miatt jutányos áron eladó. Értekezhetni uryrott.

Joghallgató correpetitornakajánlókzik, esetleg ebédért is. Ajánlatokat a kiadóba kérek.

Keresek megvételre jó forgalmu fűszerüzletet. Ajánlatok 500 cimen a kiadóba.

Angol nevelőnő az angol nyelvből órát ad kezdőknek és haladóknak. Értekezhetni Ajtó utca 6.

Kislőd városi méztelep tulajdonomat képező fele részét egészszésem megrongálása folytán eladói óhajtom kedvező fizetési feltételek mellett. A telep gyönyörű fekvésű, modern szakszerű berendezéssel, 1200 wagon mesz előállításra képességgel és nagy állandó vevőkörrel. — Bővebb felvilágosítást nyújt **Schwarz Lipó** tulajdonos Kislődön, u. p. Városilod Veszprémmegye.

Jól jövedelmező ház 497 □ öles telekkel 17.000 frt lefizetéssel elköltözés miatt azonnal eladó. Kossuth-u. 31.

Ocska vasat, ocska vaskályhákat legmagasabb árban vesz Klein Jakab Piac-u. 26. a nagytrafik udvarban.

Szőlőföld vétel részlettörlesztésre. Közel a városhoz, immunis homokon, mintegy 33 holdnyi területű földvételre társakat keresek. Előjegyezhetni földhaldanként is. Szóbeli, vagy írásbeli részletes felvilágosítással szivesen szolgál: **Cs. I. pacsirta-u. 49. sz.**

Kiadó lakás. 2 utcái szoba garcon lakásnak vagy iroda helyiségnek, esetleg gyermektelen házaspárnak, azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás nyerhető az ír. htközségi irodájában József kir. herceg utca 26. sz. a.

Vas és cserépkályhák reparaasát, felállítását, csövek beállítását jutányos árért elfogadom. **Szilágyi Gábor** kályhás, Hatvan-u. 9. sz.

Egy két járatu malom

igen jó forgalmi helyen eladó. Értekezhetni a tulajdonosnál Barna Peter. N.-Léta.

Templomülés

a debreczeni Deák Ferencz-utcai izr. templomban középhajó 3-ik pad, I. sz. sarok ülés örök áron eladó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

8784—1900. tk.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy Rud. Chyalla et Sohn bécsi czég végrehajtatonak Csejcsódi Zsuzsanna elleni végrehajtási ügyében debreczeni kir. törvényszék, debreczeni kir. bíróság területén levő a debreczeni 6547 sz. tjkvben A. + 5514/1/6 hrsz. homokkerti szőlőnek Csejcsódi Zsuzsannát illető felére 249 koronában és a debreczeni 6462 sz. tjkvben A + 5514/b. hrsz. homokkerti szőlőnek ugyanőt illető 1/3 részére 61 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltevén, annak foganatosítására határidőül **1900. évi nov. hó 7-ik napjának d. n. 3 órája** e kir. tvszék árverési termében kitézetik.

Kikiáltási ár fent kitett becslár azonban az árverésre kitétt ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elösmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az ár. feltételek a hiv. órák alatt a kir. tvszék, mint tkvi hatóságnal és a város rendőrségénél tekinthetők meg.

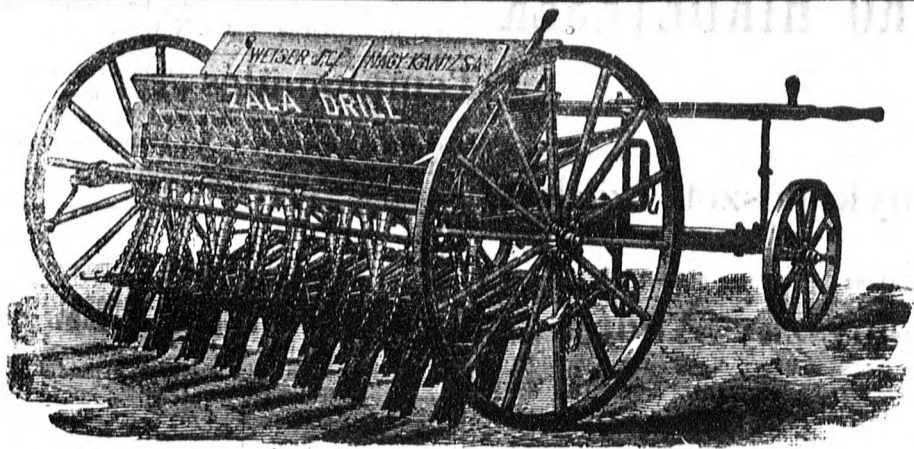
Kelt a debreczeni kir. tvszék, mint tkvi hatóságnál 1900. aug. hó 21-én.

Baróthy Béla
kir. tvszéki bíró.

Csontot, rongyot, ócska vasat bámulatos magas áron vesznek az olajütőben levő telepen.

Nagy belső élet-kiházasítási és baleset biztosító társaság Hajdumegye részére főügynökséget

szándékozik létesíteni Debreczen székhelyvel. Előkelő megjelenésű és agilis urak, nem a szakmából valók is kéretnek, hogy kimerítő ajánlataikat az eddigi tevékenységi kör megjelölése mellett a munka jutalmaz 7992 jelige alatt **Haasenstein és Vogler** hirdetési irodájába Budapest, Dorottya-u. 9. intézendők.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicséretre. A homokos talajhoz a ZALA-DRILL különösen e célra készített és kitűnőnek bizonyult vetősarukkal lesz ellátva. Minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte úgy 1897. október 1. a kishéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel, az 1900. évi párisi világkiállításon ezüst éremmel lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen **az első díjat, aranyérmét nyert,** továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

acélból készített Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket.

Raktáron tartunk: 13—15 és 17 soros ZALA-DRILL vetőgépeket, továbbá rosták, konkolyozók, szecs kavágók, répavágók, kukorica morzsolók, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Főpiacz 43. sz., a Svetics-ház udvarán,
a Dréher-sörcessarnok mellett.

Gelbmann József,

Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

Üzleti könyvek nagy raktára

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.